

Recensie: Eind goed al goed****1/2

Bourla Antwerpen
zaterdag 10 juni 2017

foto © Sanne Peper

Recensie:

Met 'Eind goed al goed' naar 'Am Ziel' eindigt de Bernhardtrilogie van Tg Stan en meteen ook het theaterfestival Antwerpse Kleppers editie 2017 in de Bourla. De grote brok tekst is voor een hilarische Jolente De Keersmaecker die net als tijdens 'Alles is rustig' de babbelse, hautaine (die heerlijke vibrato en melodie die ze maakt!) vrouw mag spelen die graag lang zelf aan het woord is. Een hypocriete, dominante vrouw die haar dochter (gespeeld door Sara Haeck) letterlijk klein houdt door haar te laten knielen voor haar: 'Zo heb ik altijd gehouden van je.' om niet veel later te stellen 'Sta recht. Ik kan niet verdragen dat je voor me knielt.' Een vrouw die vol tegenstrijdigheden zit en haar dochter ook emotioneel weet te chanteren: 'Ik vraag me dikwijls af of je de moeite waard bent om beschermd te worden.' en 'Je bent niet levensvatbaar zonder mij.' Groots is ze dan ook in haar tirade over de krachteloze jeugd die niet in opstand komt. Het is wellicht het toppunt van hypocrisie omdat haar personage zelf de vrijheid niet geeft aan een jongere generatie. Een lage dunk heeft ze dus over jongeren: 'Op hun twintigste denken ze al aan hun pensioen...' Dat een maatschappij niet evolueert, of veel te traag, is daar het resultaat van. Omdat je vastzit in de beperkingen die eerdere generaties oplegden.

Ook in 'Eind goed al goed' wordt de draak gestoken met het medium theater. Damiaan De Schrijver en Sara De Roo zitten achter een tafeltje en volgen het script mee zodat ze een sleutelwoord kunnen toewerpen wanneer een van de spelers daar 'nood' aan heeft. Verder hebben ze geen of nauwelijks tekst. Ook voor de special effects zorgt De Schrijver, onder andere door water in de richting van Haeck en De Keersmaecker te gooien. Maar evengoed ook door aanwijzingen "letterlijk" te maken wanneer De Keersmaecker haar vingertje moet opsteken en wijzen naar Haeck bijvoorbeeld.

Dé sterkste quote is misschien wel die het theaterpubliek schoffeert. 'Er bestaat geen grotere perversiteit dan de perversiteit van het theaterpubliek. Mensen begrijpen niets. Ze klappen voor alles omdat ze in de stemming zijn. Niet omdat ze het begrijpen.' aldus De Keersmaecker. Maar ook het eigen metier moet eraan geloven: 'Toneelschrijvers zijn van nature arrogant en lijden aan grootheidswaanzin.' en 'Een oprecht mens dat heb je nooit bij een kunstenaar.'

Verder legt 'Eind goed al goed' links naar 'Redde wie zich redden kan' door Jonas De Vuyst op te voeren als de regisseur van het stuk en 'Alles is rustig'. Klom het in die eerste voorstelling van de trilogie nog 'de ware kunstenaar weet niets over zijn kunst' dan zegt De Vuyst 'De schrijvers zijn allemaal mislukt' in het derde deel en wordt een acteur die een voortdurend zwijgend personage moet neerzetten geloofd om zijn doorzettingsvermogen. 'Alles is al geschilderd. Alles is al geschreven. Er is al alles. Wij herhalen wat er al is op onze manier.' stelt die. De Keersmaecker laat verder optekenen dat mensen op het einde van hun leven alleen maar vaststellen dat ze geen antwoorden hebben gekregen op hun vragen en dat de maatschappij niet kan veranderen.

Dat lijkt alvast ook zo wanneer Sara Haeck die haar dochter speelt de laatste monoloog na een tijdje overneemt, in mooi Algemeen Nederlands, diezelfde dominantie ook visueel extra ondersteund door hakken die de al grote Haeck nog groter maken en in het begin van de voorstelling bewust storen wanneer ze over de plankenvloer van het podium stapt, een verwijzing naar het kind, de leerling, is dat

terwijl ze op het einde de rol van De Keersmaeker overneemt en eigenlijk niets meer en niets minder dan hetzelfde doet. Dezelfde toon, weliswaar met minder vibrato of melodie in de stem, slaat ze ook aan. De hele geschiedenis staat de jeugd in de weg.

< Bert Hertogs >